

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง การสั่งกักเรือตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม เพิ่มเติมครั้งที่ ๔

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานได้มีหนังสือที่ รง ๐๕๐๕/๔๘๐๘ ลงวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามที่ข้อ ๒๒ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม เพิ่มเติมครั้งที่ ๔ ลงวันที่ ๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนดให้ในกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเรือประมงลำใดเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประมงหรือกฎหมายว่าด้วยสิทธิการทำประมงในเขตต์การประมงไทย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวหรือกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ไม่ว่าเรือประมงดังกล่าวจะเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดหรือไม่ก็ตาม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายดังกล่าวซึ่งพบการกระทำความผิดสั่งกักเรือไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด และแจ้งให้กรมเจ้าท่าทราบภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับจากออกคำสั่งกักเรือ เพื่อกำหนดจุดจอดเรือ และให้ผู้อำนวยความสะดวกดำเนินการล็อกเรือให้เสร็จสิ้นภายในสามวันทำการนับแต่วันที่กรมเจ้าท่าได้รับแจ้งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และหากปรากฏว่าเรือลำดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิด โดยฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรงตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ให้ศาลสั่งริบเสียทั้งสิ้น

กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานในฐานะหน่วยงานที่บริหารและบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้เกิดความชัดเจนในการปฏิบัติตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงมีประเด็นข้อหารือเกี่ยวกับข้อ ๒๒ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๖๐ ว่ากรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเรือประมงทะเลลำใดเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน หมายถึงการกระทำความผิดฐานฝ่าฝืนกฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗ ทั้งฉบับหรือเฉพาะความผิดฐานฝ่าฝืนกฎกระทรวงดังกล่าวในข้อ ๔ เท่านั้น โดยกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเห็นว่า ข้อ ๒๒ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๖๐ เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการออกคำสั่งกักเรือประมง กรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเรือประมงเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานหรือกฎหมายอื่นตามที่กำหนด โดยกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานที่เกี่ยวข้องกับคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว ได้แก่ กฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ออกเพื่อเป็นการคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเลและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ด้านแรงงานอันเป็นนโยบายสำคัญและเร่งด่วนของรัฐบาล และเมื่อเทียบกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๖/๒๕๕๔ เรื่อง การใช้มาตรการทางปกครองตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกำหนด

การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่ให้ความเห็นว่าการจ้างลูกจ้างโดยฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกำหนดการประมงฯ หมายถึงการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ เท่านั้น ดังนั้น ข้อ ๒๒ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๖๐ฯ ที่กำหนดว่า ในกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเรือประมงเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน จึงน่าจะหมายความว่าถึงกระทำความผิดฐานฝ่าฝืนกฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗ เฉพาะข้อ ๔ (ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฯ คือ มาตรา ๔๔) เท่านั้น ส่วนความผิดตามมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ ไม่เกี่ยวข้องกับการประมงทะเล

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหาหรือของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน โดยมีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมประมง) ผู้แทนกระทรวงคมนาคม (กรมเจ้าท่า) ผู้แทนกระทรวงแรงงาน (กรมการจัดหางานและกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน) ผู้แทนสมาคมการประมงแห่งประเทศไทย และผู้แทนสมาคมเจ้าของเรือไทยเป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เนื่องจากในการดำเนินคดีที่เกี่ยวข้องกับการประมงและการคุ้มครองสวัสดิภาพของคนประจำเรือที่ทำงานในเรือประมงมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ ซึ่งมีบทบัญญัติตามมาตรา ๑๐๕ (๒)^๑ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ เท่านั้นที่บัญญัติให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการสั่งกักเรือประมงไว้จนกว่าจะมีการพิจารณาและมีคำสั่งตามหมวด ๑๐ หรือหมวด ๑๑ และในการสั่งกักเรือประมงตามมาตรา ๑๐๕ หรือการใช้มาตรการทางปกครองในการสั่งกักเรือประมงตามหมวด ๑๑ มาตรา ๑๑๓ (๕) แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ มีปัญหาในทางปฏิบัติว่าในการออกคำสั่งกักเรือจะต้องเป็นกรณีที่มีการใช้เรือประมงกระทำความผิดและศาลต้องมีคำสั่งริบเรือตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖๙ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ หรือไม่ ประกอบกับในการดำเนินคดีที่เกิดขึ้นในเรือประมงโดยเฉพาะคดีที่เกี่ยวข้องกับคนประจำเรือในเรือประมง ไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดที่ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสั่งกักเรือไว้ จึงมีการนำเรือไปใช้ในการกระทำความผิดหรือกระทำความผิดอื่นซ้ำอีกในระหว่างมีการดำเนินคดีในข้อ ๒๒^๒ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการทำการประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงาน และไร้การควบคุม เพิ่มเติมครั้งที่ ๔ จึงกำหนดให้

^๑มาตรา ๑๐๕ ในกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ใดกระทำความผิดหรือเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) สั่งยึดเครื่องมือทำการประมง สัตว์น้ำหรือผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำที่มีไว้หรือได้มาจากการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือสั่งกักเรือประมงไว้จนกว่าจะมีการพิจารณาและมีคำสั่งตามหมวด ๑๐ หรือหมวด ๑๑

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ข้อ ๒๒ ในกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเรือประมงลำใดเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประมงหรือกฎหมายว่าด้วยสิทธิการทำการประมงในเขตการประมงไทย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวหรือกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ไม่ว่าเรือประมงดังกล่าวจะเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดหรือไม่ก็ตาม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าวซึ่งพบการกระทำความผิดสั่งกักเรือไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด และแจ้งให้กรมเจ้าท่าทราบภายในยี่สิบสี่ชั่วโมงนับจากออกคำสั่งกักเรือ เพื่อกำหนดจุดจอดเรือ และให้ผู้อำนวยความสะดวกดำเนินการล่อเรือให้เสร็จสิ้นภายในสามวันนับแต่วันที่กรมเจ้าท่าได้รับแจ้งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และหากปรากฏว่าเรือลำดังกล่าวเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดโดยฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรงตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ให้ศาลสั่งริบเสียทั้งสิ้น

พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการประมง กฎหมายว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว และกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง กักเรือไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุดไม่ว่าเรือประมงลำดังกล่าวจะเป็นทรัพย์สินที่ใช้การกระทำความผิดหรือไม่ก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อป้องกันมิให้มีการนำเรือดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดซ้ำ โดยผู้แทนกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานชี้แจงว่า การคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเลในปัจจุบันได้มีการออกกฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๒^๓ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ กำหนดหลักเกณฑ์ในการคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเลไว้เป็นการเฉพาะ และในกฎกระทรวงดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการคุ้มครองแรงงานไว้หลายประการ ซึ่งกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเห็นว่า การสั่งกักเรือตามข้อ ๒๒^๔ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๖๐^๕ หมายถึงเฉพาะกรณีที่มีการฝ่าฝืนข้อ ๔^๖ ของกฎกระทรวงดังกล่าวเท่านั้น โดยเทียบเคียงกับความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ตามเรื่องเสร็จที่ ๒๖/๒๕๕๙^๖ กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจึงขอหารือว่า การสั่งกักเรือกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเรือประมงลำใดเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๖๐^๕ หมายถึงการกระทำความผิดฐานฝ่าฝืนกฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗ ทั้งฉบับหรือเฉพาะความผิดตามข้อ ๔ แห่งกฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗

ผู้แทนสมาคมการประมงแห่งประเทศไทยชี้แจงว่า ในปัจจุบันผู้ประกอบการประมงต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ทั้งกฎหมายว่าด้วยการประมง กฎหมายว่าด้วยแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการเดินเรือ โดยเฉพาะหลักเกณฑ์ตามกฎหมายว่าด้วยการประมงซึ่งมีการออกกฎหมายลำดับรองกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตทำการประมงต้องปฏิบัติทั้งที่ออกตามพระราชกำหนดการประมงฯ และตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ การที่ข้อ ๒๒ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๖๐^๕ กำหนดให้มีการกักเรือไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด ในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเรือประมงเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายที่ระบุไว้จึงมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการประมงอย่างมาก โดยเฉพาะกรณีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในบางเรื่องที่เป็นความผิดเพียงเล็กน้อย และการกระทำความผิดบางกรณีเกิดจากการไม่รู้รายละเอียดของกฎหมายและไม่มีเจตนากระทำความผิด ซึ่งการถูกสั่งกักเรือไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุด ส่งผลให้ผู้ประกอบการประมงไม่สามารถออกไปทำการประมงเพื่อหารายได้มาเป็นค่าใช้จ่ายในการต่อสู้คดีที่ใช้ระยะเวลานานและส่งผลให้เรือและเครื่องมือที่ใช้ในการประกอบอาชีพพินาศในที่สุด

^๓มาตรา ๒๒ งานเกษตรกรรม งานประมงทะเล งานบรรทุกหรือขนถ่ายสินค้าเรือเดินทะเล งานที่รับไปทำที่บ้าน งานขนส่ง และงานอื่นตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา จะกำหนดในกฎกระทรวงให้มีการคุ้มครองแรงงานกรณีต่าง ๆ แตกต่างไปจากพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๕ข้อ ๔ ห้ามนายจ้างจ้างลูกจ้างที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานในเรือประมง

^๖บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การใช้มาตรการทางปกครองตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๗/๙ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๙ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า การที่ข้อ ๒๒^๗ แห่งคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๖๐^๘ กำหนดให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งกักเรือไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุดในการนี้มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเรือประมงลำนั้นเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประมงหรือกฎหมายว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวหรือกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ไม่ว่าเรือประมงดังกล่าวจะเป็นทรัพย์สินที่ใช้ในการกระทำความผิดหรือไม่ นั้น เป็นการตรากฎหมายที่จำกัดสิทธิในทรัพย์สินของบุคคล จึงต้องพิจารณาโดยรอบคอบเพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายขัดต่อหลักนิติธรรมหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุตามที่มาตรา ๒๖^๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติไว้ ดังนั้น การสั่งกักเรือประมงของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๒/๒๕๖๐^๘ จึงต้องเป็นกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าเรือประมงลำนั้นเกี่ยวข้องโดยตรงกับการกระทำความผิดด้วย ได้แก่ การใช้เรือประมงทำการประมงโดยฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการประมงหรือกฎหมายว่าด้วยสิทธิการประมงในเขตการประมงไทย มีการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ในเรือประมง หรือมีการจ้างคนต่างด้าวโดยไม่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวหรือไม่ได้รับอนุญาตให้เข้าเมืองตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองทำงานในเรือประมง สำหรับการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานนั้นเนื่องจากในกฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗ ที่บัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล โดยเฉพาะได้กำหนดหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับการจัดสวัสดิภาพของแรงงานในเรือประมงไว้สองลักษณะลักษณะที่หนึ่ง เป็นข้อห้ามที่เกี่ยวข้องกับเรือประมงโดยตรง ได้แก่ การห้ามมิให้นายจ้างจ้างลูกจ้างที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานในเรือประมงตามข้อ ๔^{๑๐} และลักษณะที่สอง เป็นการกำหนดหน้าที่ของเจ้าของเรือในการปฏิบัติกับลูกจ้างอันเป็นการกำหนดถึงความสัมพันธ์ส่วนบุคคลซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการใช้เรือประมง เช่น การกำหนดเวลาพักในแต่ละวันทำงานตามข้อ ๕^{๑๑} การกำหนดให้นายจ้างจัดทำสัญญาจ้างเป็นหนังสือตามข้อ ๖^{๑๒} การกำหนดให้นายจ้างจัดทำทะเบียนลูกจ้างตั้งแต่สิบคน

^๗โปรดดูเชิงอรรถที่ ๒, ข้างต้น

^๘มาตรา ๒๖ การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในการนี้รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุมเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

^{๑๐}ข้อ ๔ ห้ามนายจ้างจ้างลูกจ้างที่มีอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานในเรือประมง

^{๑๑}ข้อ ๕ ให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างมีเวลาพักไม่น้อยกว่าสิบชั่วโมงในระยะเวลาการทำงานยี่สิบสี่ชั่วโมงและไม่น้อยกว่าเจ็ดสิบเจ็ดชั่วโมง ในระยะเวลาการทำงานเจ็ดวันและจัดทำหลักฐานเวลาพักไว้ เพื่อให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบ

ในการฉีกเงินหรือจำเป็น นายจ้างอาจให้ลูกจ้างทำงานในเวลาพักได้โดยต้องจัดให้มีเวลาพักชดเชยโดยเร็ว และให้จัดทำหลักฐานเวลาพักไว้

^{๑๒}ข้อ ๖ ให้นายจ้างจัดทำสัญญาจ้างเป็นหนังสือที่มีข้อความถูกต้องตรงกันจำนวนสองฉบับ โดยมอบให้ลูกจ้างเก็บไว้หนึ่งฉบับ เพื่อให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบ

สัญญาจ้างตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

ให้นายจ้างนำลูกจ้างไปรายงานตัวต่อพนักงานตรวจแรงงานปีละหนึ่งครั้ง นับแต่วันทำสัญญาจ้างตามวรรคหนึ่ง

ขึ้นไปตามข้อ ๗^{๑๒} การกำหนดให้นายจ้างเก็บรักษาทะเบียนลูกจ้างและเอกสารเกี่ยวกับการจ้างไว้จนกว่าคดีจะถึงที่สุดในการที่มีการฟ้องร้องคดีตามกฎหมายเกี่ยวกับแรงงานตามข้อ ๙^{๑๓} การจัดให้มีอาหารและน้ำดื่มที่ถูกต้องสุขลักษณะ ห้องส้วม เวชภัณฑ์และยาในจำนวนที่เพียงพอและเหมาะสมกับการทำงานและระยะเวลาการใช้ชีวิตบนเรือตามข้อ ๑๖^{๑๔} และการให้ความรู้แก่ลูกจ้างเกี่ยวกับสภาพการทำงาน การใช้เครื่องมือ สุขภาพอนามัย สภาพความเป็นอยู่บนเรือ และอุปกรณ์ความปลอดภัยบนเรือก่อนการทำงานตามข้อ ๑๗^{๑๕} เป็นต้น ดังนั้น ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ตามที่บัญญัติไว้ในกฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗ อันเป็นเหตุให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งกักเรือประมงได้จึงหมายถึงการฝ่าฝืนหลักเกณฑ์ในลักษณะที่หนึ่งที่เกี่ยวข้องกับเรือประมงโดยตรง คือ การจ้างเด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีทำงานในเรือประมงอันเป็นการฝ่าฝืนข้อ ๔^{๑๖} แห่งกฎกระทรวงคุ้มครองแรงงานในงานประมงทะเล พ.ศ. ๒๕๕๗

(นายดิศทัต โหตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๖๐

^{๑๒}ข้อ ๗ ในกรณีที่นายจ้างมีลูกจ้างตั้งแต่สิบคนขึ้นไปให้นายจ้างจัดทำทะเบียนลูกจ้างเป็นภาษาไทยและเก็บไว้ ณ สถานที่ทำงานของนายจ้างและลูกจ้าง เพื่อให้พนักงานตรวจแรงงานตรวจสอบและให้ส่งสำเนาทะเบียนลูกจ้างให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในสามสิบวันนับแต่วันเริ่มจ้างลูกจ้างเข้าทำงาน

ทะเบียนลูกจ้างตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด

ให้นายจ้างเก็บรักษาทะเบียนลูกจ้างไว้ไม่น้อยกว่าสองปีนับแต่วันสิ้นสุดการจ้างลูกจ้างแต่ละราย

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนลูกจ้างให้นายจ้างแก้ไขเพิ่มเติมทะเบียนลูกจ้างให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลง และแจ้งการเปลี่ยนแปลงให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายทราบทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลง

^{๑๓}ข้อ ๙ ในกรณีที่มีการยื่นคำร้องว่านายจ้างไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้หรือมีข้อพิพาทตามกฎหมายเกี่ยวกับแรงงาน หรือเมื่อมีการฟ้องร้องคดีให้นายจ้างเก็บรักษาทะเบียนลูกจ้างและเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายค่าจ้างและค่าทำงานในวันหยุดไว้จนกว่าจะมีคำสั่งหรือคำพิพากษาถึงที่สุดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

^{๑๔}ข้อ ๑๖ ให้นายจ้างจัดให้มีอาหารและน้ำดื่มที่สะอาดถูกต้องสุขลักษณะ ห้องส้วม เวชภัณฑ์และยาเพื่อใช้ปฐมพยาบาลเบื้องต้น ในจำนวนที่เพียงพอ เพื่อให้เหมาะสมกับการทำงานและระยะเวลาการใช้ชีวิตบนเรือ

^{๑๕}ข้อ ๑๗ ให้นายจ้างให้ความรู้แก่ลูกจ้างเกี่ยวกับสภาพการทำงาน การใช้เครื่องมือ สุขภาพอนามัย สภาพความเป็นอยู่บนเรือ และอุปกรณ์ความปลอดภัยบนเรือ ก่อนการทำงาน

^{๑๖}โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น